

УДК 336.581:351

*Н. М. Малініна,**к. е. н., доцент кафедри економіки підприємства і виробничого менеджменту,
Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця**І. В. Причепя,**к. е. н., доцент, доцент кафедри економіки підприємства і виробничого менеджменту,
Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця*

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ

N. Malinina,

PhD, Assistant Professor of the Chair of Economics of Enterprise
and Production Management, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia

I. Prychepa,

PhD, Assistant Professor, Assistant Professor of the Chair of Economics Enterprise
and Production Management, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia

PROBLEMS AND PROSPECTS OF STATE REGULATION OF INNOVATIVE DEVELOPMENT OF DOMESTIC ENTERPRISES

У статті висвітлено питання державного регулювання інноваційного розвитку вітчизняних підприємств. Встановлено, що нині більшість підприємств впроваджують інноваційні проекти власним коштом, а обсяг передбаченої державної підтримки є недостатнім, що суттєво стримує реалізацію наявного інноваційного потенціалу та інтелектуального капіталу, знижуючи конкурентоспроможність вітчизняної економіки.

Проведене дослідження дозволило виявити основні проблемні аспекти державного регулювання інноваційного розвитку підприємств, а саме: відсутність цілісної та узгодженої нормативно-правової бази; невідпрацьованість фінансового механізму реалізації інноваційних проектів та засад державно-приватного партнерства; нескоординованість загальнодержавних та регіональних програм інноваційного розвитку; недосконалість механізмів бюджетно-податкового стимулювання науково-дослідної діяльності та інновацій; складність процедури державної реєстрації інноваційних проектів; низький рівень державного фінансування науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт; диспропорції у регіональному інноваційному розвитку тощо.

Розв'язання зазначених проблем вбачаємо у створенні дієвих та збалансованих механізмів державного регулювання інноваційної діяльності, які мають забезпечувати розвиток сучасної інноваційної інфраструктури з використанням адекватних правових, економічних та податкових інструментів; запровадженні ефективних процедур залучення інвестицій для реалізації інновацій; активізації використання непрямих форм підтримки інноваційного розвитку підприємств (кредитування, оподаткування, митної політики); консолідації наукового, виробничого та ресурсного потенціалів для реалізації інноваційних проектів та інноваційного розвитку.

The article highlights the issues of state regulation of innovation development of domestic enterprises. It is established that at present the most of enterprises implement innovative projects through its own funds and the amount provided for state support is not enough, which significantly hinders the implementation of existing innovative potential and intellectual capital, reducing the competitiveness of the domestic economy.

The conducted research allowed to identify the main problem aspects of state regulation of innovation development of enterprises, namely: the lack of a coherent and consistent regulatory framework; the failure of the financial mechanism to implement innovative projects and the principles of public-private partnership; non-coordination of national and regional programs of innovation development; imperfection of the mechanisms of fiscal stimulation of research activities and innovations; the complexity of the procedure of state registration of innovation projects; the low level of public financing of research and development work; disproportions in regional innovation development, etc.

The solution to these problems is seen in the creation of effective and balanced mechanisms of state regulation of innovative activities, which should ensure the development of modern innovation infrastructure with an adequate, legal, economic and tax instruments, the introduction of effective procedures of attracting investments for implementation of innovations, enhance the use of indirect forms of support of innovation development of enterprises (crediting, taxation, customs policy), the consolidation of research, production and resource potentials for the implementation of innovative projects and innovative development.

Ключові слова: державна інноваційна політика, державне регулювання інноваційно-інвестиційних процесів, інноваційна діяльність, інноваційна інфраструктура, інвестиційні ресурси.

Key words: state innovation policy, state regulation of innovation and investment processes, innovation activity, innovation infrastructure, investment resources.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

За сучасних умов основним вектором економічного розвитку національної економіки є інноваційний, оскільки саме інноваційна складова є базовою при визначенні конкурентоспроможності країни на світовому ринку наукомістких технологій.

Необхідність розв'язання проблем, які виникають у зв'язку з загрозою глобальної екологічної кризи, спричиняє активізацію інноваційної діяльності у напрямі впровадження у виробництво новітніх екологічно чистих, безпечних, енерго- та ресурсоощадних технологій, реалізація яких дозволяє прискорити науково-технічний прогрес, забезпечити ресурсну та економічну незалежність країни, створити комфортні та безпечні умови для життя та здоров'я населення.

Досвід розвинутих країн у розбудові інноваційного напрямку свідчить, що для реалізації інноваційних розробок підприємства використовують інструменти бюджетно-податкового стимулювання, зокрема фінансові, кредитні та податкові. Це зумовлено об'єктивними чинниками, що супроводжують розробку та реалізацію інноваційних проектів, а саме значними фінансовими витратами на проведення наукових досліджень та інноваційними ризиками, що пов'язані з невизначеністю результатів інноваційної діяльності та динамічністю ринку.

Реальну інноваційну активність підприємств віддзеркалює динаміка впровадження прогресивних технологічних процесів і освоєння нових видів продукції: у промислово-розвинутих країнах приріст ВВП до 90% забезпечується за рахунок впровадження нових техно-

логій, а ринок високотехнологічної продукції в Україні оцінюється у 2,5—3,0 трлн доларів США та становить 0,05—0,1% [1].

Інноваційні процеси в Україні нині не набули достатніх масштабів і не стали істотним чинником зростання економіки. Так, за результатами 2017 року інноваційно-активними в Україні є лише 16,2% підприємств від їх загальної кількості, що на 14,3% менше ніж у попередньому році. На противагу, у США, Японії, Німеччині та Франції частка інноваційних підприємств становить 70—80% від їх загальної кількості [2]. Також не в повній мірі використовується науково-технічний потенціал регіонів країни, зокрема, частка високотехнологічної продукції постійно знижується, а наукомісткість промислового виробництва не перевищує 0,3%.

Має ряд суттєвих недоліків і механізм державного регулювання інноваційної діяльності, зокрема залишається ряд невирішених питань щодо збалансування та координування дій механізму державного регулювання та фінансового сектора. Потребують доопрацювання правові інструменти залучення приватних інвестицій, базові засади державно-приватного партнерства.

Ще однією важливою проблемою, що вимагає вирішення, є узгодженість нормативно-правової бази в цій сфері, оскільки у законодавстві домінують численні розрізнені підзаконні нормативно-правові акти.

Проте рушійною силою, яка здатна забезпечити стабільне економічне зростання, є саме прогресивні технології, виробництво продукції й надання високоякісних послуг зі значною часткою доданої вартості, збільшення експортного потенціалу шляхом ефектив-

ного використання вітчизняних науково-технічних досягнень.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Ряд дискусійних питань стосовно державної інноваційної політики та функціонування національної інноваційної системи, проблеми та перспективи розвитку інноваційної діяльності вітчизняних підприємств висвітлені у працях І. Багрової, Я. Базилюка, О. Волкова, В. Іванова, В. Ільчука, С. Карташова, О. Кузьменко, М. Пашути, Ю. Плугіної, С. Соколенка та інших науковців.

Грунтовно питання державного регулювання інноваційної діяльності на загальнодержавному та регіональному рівнях розглянуті у публікаціях Н. Гладинець, В. Гончарової, І. Дашковської, О. Жихора, М. Локтевої, І. Луніної, Д. Миргородського, І. Петровської, Г. Пилипенко, Н. Польової, Л. Федулової та інших. Зокрема Л. Федулова зазначає, що сталий соціально-економічний розвиток регіонів потребує створення дієвої державної системи економічного (податкового, кредитного, страхового) стимулювання інноваційної діяльності, відновлення пільгового оподаткування для інноваційного бізнесу, покращення фінансування сфери науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт [3, с. 69].

Окремі науковці стверджують, що суттєві структурно-технологічні зрушення на основі розвитку інноваційного процесу, ринкової та інформаційно-комунікаційної інфраструктури вимагають потужного фінансового забезпечення та державного регулювання [4, с. 2].

Базові аспекти впровадження у виробництво новітніх технологій, як одного з основних факторів набуття переваг у міжнародній конкуренції, висвітлені у публікаціях В. Александрової, Б. Гунського, А. Гальчинського, В. Гейця, Д. Лук'яненка, В. Новицького, Ю. Пахомова, М. Портера, В. Тропіної, М. Фрідмена, Й. Шумпелера, Т. Щербини та ін.

Віддаючи належне науковим дослідженням зазначених авторів, зауважимо, що донині залишаються невирішеними питання про характер та механізми поєднання ринкових і державних методів регулювання інноваційної діяльності, форми участі держави та приватного інвестора у фінансовому забезпеченні інноваційного процесу, релевантність нормативно-правової бази щодо сучасного стану розвитку інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств, взаємозв'язок державних і регіональних програм інвестиційного розвитку. Все це ускладнює можливість побудови ефективної національної інноваційної моделі розвитку вітчизняної економіки.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Метою статті є виявлення та оцінювання впливу наявних методів державного регулювання інноваційної діяльності на розвиток підприємств у напрямі освоєння інновацій та розробка рекомендацій щодо оптимального поєднання прямих і непрямих методів державного регулювання інноваційно-інвестиційної діяльності для забезпечення ефективності інноваційного розвитку вітчизняних підприємств.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Інноваційна діяльність підприємств ґрунтується на запровадженні новітніх науково-дослідних та дослідно-конструкторських розробок і спрямована на використання набутих конкурентних переваг та збільшення прибутковості підприємства. У нормативних документах інноваційна діяльність визначається як діяльність, що спрямована на використання і комерціалізацію результатів наукових досліджень та розробок і зумовлює випуск на ринок нових конкурентоздатних товарів і послуг. При цьому інноваційним вважається підприємство (об'єднання підприємств), що розробляє, виробляє і реалізує інноваційні продукти й продукцію чи послуги, обсяг яких у грошовому вимірі перевищує 70 % його загального обсягу продукції й послуг [5].

Відповідно до Закону України "Про інноваційну діяльність", діяльність в сфері інновацій може регулюватися різними державними інституціями — від органів виконавчої влади на місцях до Верховної Ради; їх участь у регулюванні інноваційних процесів зумовлена тими функціями, які вони виконують у загальній системі управління економікою країни.

Повноваженнями Верховної Ради є створення законодавчої бази, визначення стратегічних пріоритетних напрямів інноваційної діяльності, визначення обсягу асигнувань та державної підтримки.

Функціями обласних і районних рад є затвердження середньострокових пріоритетних напрямів інноваційної діяльності регіонального рівня та регіональних інноваційних програм, що кредитуються з обласних і районних бюджетів; визначення обсягу коштів в обласних і районних бюджетах для фінансової підтримки регіональних інноваційних програм та контроль за використанням зазначених коштів.

Сільські, селищні та міські ради, відповідно до їх компетенції, затверджують місцеві інноваційні програми, визначають обсяг коштів місцевих бюджетів для фінансової підтримки місцевих інноваційних програм, створюють комунальні інноваційні фінансово-кредитні установи, затверджують порядок формування і використання коштів цих установ та здійснюють контроль за їх діяльністю, контролюють фінансування місцевих інноваційних програм за кошти місцевого бюджету через державні інноваційні фінансово-кредитні установи та їх регіональні відділення [5].

Функції держави в управлінні інноваційними процесами не передбачають безпосереднього втручання в організацію інноваційної діяльності та повного фінансування процесів створення і поширення інновацій.

Значною мірою ефективність державного регулювання інноваційної діяльності залежить від системності, належної обґрунтованості, чіткого розмежування завдань між центральними і місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, скоординованості їх дій, наявності міжгалузевих та міжрегіональних зв'язків.

У цілому державна інноваційна політика реалізується у визначенні цивілізованих правил і механізмів взаємовигідної співпраці всіх суб'єктів інноваційної сфери, заохоченні й ініціюванні розбудови інфраструктури

підтримки інноваційних процесів (консалтингові та інжинірингові фірми, патентні бюро, фінансово-кредитні установи, сертифікаційні центри, вільний доступ до інформаційно-пошукової мережі тощо) [6].

Державна інноваційна політика спрямована на створення соціально-економічних, організаційних і правових умов ефективного відновлення, розвитку й застосування науково-технічного потенціалу країни, забезпечення впровадження сучасних екологічно чистих, енерго— та ресурсощадних технологій, виробництво та реалізацію нових видів продукції.

Стратегія й механізми реалізації державної інноваційної політики визначаються її урядовими та законодавчими органами. Зокрема на законодавчому рівні визначено, що державне регулювання інноваційної діяльності здійснюється шляхом:

- визначення і підтримки пріоритетних напрямів інноваційної діяльності;
- формування й реалізації державних, галузевих, регіональних і місцевих інноваційних програм;
- забезпечення нормативно-правової бази та економічних механізмів для підтримки й стимулювання інноваційної діяльності;
- захисту прав та інтересів суб'єктів інноваційної діяльності;
- фінансової підтримки виконання інноваційних проектів;
- стимулювання комерційних банків та інших фінансових установ, що кредитують виконання інноваційних проектів;
- встановлення пільгового оподаткування суб'єктів інноваційної діяльності;
- підтримки функціонування й розвитку сучасної інноваційної інфраструктури [5].

Проте нині ще залишається багато проблем, пов'язаних з необхідністю створення і забезпечення ефективності функціонування сучасної інноваційної інфраструктури, яка має передбачати основні цілі та завдання діяльності її об'єктів, форми державної підтримки, джерела та порядок їх надання; розробку систем класифікації та державної акредитації для підтвердження рівня компетентності і відповідності діяльності об'єктів інноваційної інфраструктури заявленим цілям [7].

Забезпечення розвитку інноваційної інфраструктури потребує вирішення наступних завдань:

- чіткого визначення на рівні законодавства всіх елементів ринкової інноваційної інфраструктури;
- визначення ефективних форм стимулювання залучення інвестицій, шляхом звільнення від сплати ввізного мита на устаткування, обладнання та комплектуючих до них матеріалів;
- відпрацювання механізму договірно-правових відносин у частині регулювання питань використання земельних ділянок державної і комунальної власності, на яких можуть бути створені нові форми інноваційної інфраструктури;
- встановлення переліку видів діяльності, які доцільно впроваджувати за допомогою нових форм інноваційної інфраструктури;
- створення системи стимулів щодо підтримки інноваційно-інвестиційної діяльності, активізації залучення

інвестицій для розвитку інноваційної інфраструктури, зокрема на основі використання моделі державно-приватного партнерства;

— підготовки кваліфікованих кадрів з інноваційного менеджменту [7].

Для мотивації підприємств до інноваційної діяльності необхідно забезпечити адекватні правові, економічні, податкові механізми та налагодити тісне співробітництво між державою, безпосередньо зацікавленою в зростанні інновацій, освітою, в особі вищих навчальних закладів, що виступають як джерело інноваційних ідей, та інвесторами, здатними здійснити фінансування інноваційних розробок.

Важливим питанням розвитку інноваційної діяльності є визначення джерел фінансування інноваційних проектів. Основними видами джерел фінансування інноваційних проектів є:

- самофінансування, тобто здійснення інвестування тільки за рахунок власних коштів (за рахунок прибутку та амортизаційного фонду). У такий спосіб фінансуються переважно невеликі реальні проекти з невизначеним терміном окупності та рівнем прибутковості;
- кредитне фінансування (інвестиційні кредити банків, випуск облігацій, використання коштів спеціалізованих державних і комунальних інноваційних фінансово-кредитних установ тощо). Фінансуються переважно високорентабельні проекти з нетривалим терміном окупності (до 3 років);
- акціонування, а також інші форми часткового фінансування. Такий спосіб фінансування використовується для великих проектів зі значним терміном окупності вкладених інвестицій;
- лізинг. Використовується у випадку модернізації або реконструкції підприємств, що супроводжується кардинальними змінами у технологіях виробництва;
- бюджетне фінансування (за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів). Переважає у випадках реалізації проектів, що мають суттєву соціальну складову, а також важливе соціально-економічне значення для розвитку галузей та регіонів; також за рахунок бюджетних коштів фінансуються проекти, які виконуються за державним замовленням або в межах регіональних програм розвитку;
- проектне фінансування. Здійснюється за рахунок банківського, комерційного, державного та іноземного капіталу для довгострокових проектів розвитку інфраструктури промисловості, комунального господарства та інших сфер народногосподарського комплексу держави;
- венчурне фінансування. Здійснюється для довгострокових та високоризикованих проектів за рахунок коштів великих міжнародних фінансових структур, фондів та приватних інвесторів;
- змішане фінансування на основі комбінацій зазначених джерел [8].

Вибір джерела фінансування залежить від специфіки самого проекту, його строку окупності, розміру, ризикованості та спрямованості. Проте варто враховувати, що довгострокові фінансові ресурси в економіці є надзвичайно обмеженими, а інноваційні проекти, особ-

ливо на початковій стадії розробки, пов'язані з високими ризиками втрати вкладеного капіталу.

Підприємства, що знаходяться на різних стадіях життєвого циклу і підприємницькі структури різних сфер діяльності мають не однаковий доступ до джерел фінансування. Адже стадії життєвого циклу підприємства відбиваються на рівні фінансової стійкості та на очікуванні контрагентів на ринку. Кожне підприємство індивідуально підходить до оцінювання доступних інвестиційних фінансових ресурсів в залежності від специфіки своєї діяльності, умов інвестування та стадії життєвого циклу самого підприємства.

Державне регулювання інноваційної діяльності передбачає державну фінансову підтримку, зокрема:

- повне безвідсоткове кредитування пріоритетних інноваційних проектів за рахунок коштів Державного бюджету України та коштів місцевих бюджетів;

- часткове (до 50 %) безвідсоткове кредитування інноваційних проектів за рахунок коштів Державного та місцевих бюджетів за умови залучення до фінансування проекту решти необхідних коштів виконавця проекту і (або) інших суб'єктів інноваційної діяльності;

- повну чи часткову компенсацію (за рахунок коштів Державного та місцевих бюджетів) відсотків, сплачених суб'єктами інноваційної діяльності комерційним банкам та іншим фінансово-кредитним установам за кредитування інноваційних проектів;

- надання державних гарантій комерційним банкам, що здійснюють кредитування пріоритетних інноваційних проектів

- майнове страхування реалізації інноваційних проектів у страховиків відповідно до Закону України "Про страхування" [5].

Водночас, фінансова підтримка надається лише у межах коштів, передбачених відповідними бюджетами, тому кошти на інноваційну діяльність є незначними. Так, питома вага коштів Державного бюджету у фінансуванні інноваційної діяльності підприємств протягом останніх років коливається в межах 0,7—4,4% [2]. Це спричиняє необхідність самофінансування (в останні роки за рахунок власних коштів фінансується понад 85% витрат на інноваційну діяльність) та залучення різноманітних зовнішніх інвесторів із оптимізацією їх структури.

Відповідно держава має вдосконалювати інші форми регулювання інноваційного розвитку, зокрема непрямі: кредитування, оподаткування, митну політику. Реалізація непрямих форм підтримки потребує впорядкування питань щодо:

- зменшення відрахувань до бюджету (пільговий режим оподаткування прибутку, що направляє на інвестиції; пільговий режим амортизаційних відрахувань; списання витрат на НДДКР на собівартість продукції; відсутність окремих видів податків для інноваційних підприємств; інвестиційний податковий кредит тощо);

- здійснення спеціальних видатків із бюджету (пільгові кредити фірмам, які вступають у промислову корпорацію, впроваджують технологічні інновації; надання субсидій, покриття витрат на нововведення; дотації на підвищення кваліфікації науково-дослідницько-

го персоналу; гарантоване повернення приватного капіталу, що вкладається у венчурний бізнес; субвенції на інвестиційні проекти) [9, с. 66];

- встановлення пільгового митного режиму для ввезення сировини, устаткування, обладнання, комплектуючих та інших товарів, які не виробляються в Україні або виробляються, але не відповідають вимогам інноваційного проекту;

- створення сприятливих умов для міжнародної комерційної діяльності, зокрема протекція держави при укладанні міжнародних торговельних угод, помірні зовнішньоекономічні тарифи, режими валютного регулювання, відстоювання прав та інтересів вітчизняних інноваційних підприємств у міжнародній кооперації праці тощо;

- посилення державного контролю за діяльністю комерційних банків та інших фінансово-кредитних установ, що здійснюють фінансування інноваційної діяльності;

- створення сприятливого інвестиційного клімату для залучення іноземних інвестицій, у т.ч. шляхом створення спільних підприємств та підприємств з участю іноземного капіталу.

Як свідчить досвід країн ЄС стосовно бюджетно-податкового стимулювання науково-дослідної діяльності та інновацій, роль податкових стимулів останнім часом значно підвищується, порівняно з іншими інструментами підтримки, зокрема, прямим бюджетним фінансуванням інноваційних проектів, державними гарантіями за кредитами підприємств або частковим відшкодуванням відсоткових ставок за ними [10]. Найбільш популярними інструментами такого стимулювання є пільги щодо податку на прибуток у формах податкового кредиту (застосовується у 21 країні Європи), додаткового списання допустимих витрат на науково-дослідні роботи (застосовується у 16 країнах) та прискореної амортизації (застосовується у 13 країнах) [11].

ВИСНОВКИ

Інноваційна діяльність є досить складною та комплексною, що вимагає від суб'єктів господарювання вирішення низки проблем і подолання суттєвих перешкод на шляху до успіху. Головними проблемами, що перешкоджають розвитку інноваційної діяльності вітчизняних підприємств є нестача власних коштів, великі витрати на нововведення, недостатня фінансова підтримка держави, високий економічний ризик, тривалий термін окупності інновацій, недосконалість та суперечливість законодавчої бази та відсутність кваліфікованого персоналу.

Тому основний вектор державного регулювання інноваційної діяльності має бути спрямований на посилення взаємозв'язку науки, бізнесу та держави з метою формування системи, яка об'єднує технологічні, фінансові та організаційні фактори генерування та поширення інновацій [12, с. 68]. Також варто відпрацювати ефективні механізми державного регулювання інноваційної діяльності, зокрема зробити більш прозорою систему бюджетного фінансування інноваційних проектів, створити сприятливі умови для залучення іноземних інвестицій шляхом вдосконалення податкової та митної політики, посилити контроль за діяльністю комерційних

банків щодо умов надання кредитів на інноваційний розвиток, створити сучасну інноваційну інфраструктуру, яка б враховувала національні особливості діяльності у науково-технічній та інноваційній сферах.

Використання наданих рекомендацій дасть можливість сформувати базис національної інноваційної системи, забезпечити взаємозв'язок її суб'єктів на загальнодержавному та регіональному рівнях, а також використати в повній мірі наявний фінансовий, науковий та технологічний потенціал для реалізації національної інноваційної політики, як пріоритетного вектора економічного розвитку нашої держави.

Література:

1. Олієвська М.Г. Основні джерела фінансування інноваційної діяльності підприємств регіону / М.Г. Олієвська // Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України. — 2011. — № 1. — С. 368—376.

2. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

3. Федулова Л. Інноваційний фактор забезпечення сталого розвитку регіонів України [Електронний ресурс] / Л. Федулова // Економічний вісник університету. Збірник наукових праць учених та аспірантів. — 2017. — Вип. №33/1. — С. 62—71. — Режим доступу: <https://cyberleninka.ru/article/n/innovatsionnyy-faktor-obespecheniya-ustoychivogo-razvitiya-regionov-ukrainy>

4. Степаненко С.В. Інвестиційна привабливість регіонів та інноваційна політика в контексті сталого економічного зростання [Електронний ресурс] / С.В. Степаненко // Державне будівництво. — 2012. — № 2. — Режим доступу: <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/db/2012-2/doc/2/10.pdf>

5. Про інноваційну діяльність. Закон України від 05.12.2012 р. № 40-15 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/40-15>

6. Стадник В.В. Управління інноваціями. Дистанційний курс [Електронний ресурс] / В.В. Стадник, М.А. Юхна, А. Г. Черномазюк. — Режим доступу: http://dn.khnu.km.ua/dn/k_default.aspx?M=k0964&T=-04&lng=1&st=0

7. Про схвалення Концепції Державної цільової економічної програми розвитку інноваційної інфраструктури на 2017—2021 роки. Проект розпорядження Кабінету Міністрів України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.cg.gov.ua/.../Проект%20Концепц.із%20зауваж.ЦОВВ.doc>

8. Гусятинський М.В. Про державне регулювання розвитку інноваційної діяльності в Україні / М.В. Гусятинський, М.М. Ігнатенко // Економіка АПК. — 2012. — № 9. — С. 89—94.

9. Рожко О.Д. Інноваційно-інвестиційна спрямованість бюджетної політики в Україні / О.Д. Рожко // Фінанси України. — 2011. — № 1. — С. 64—72.

10. Луніна І.О. Бюджетно-податкове стимулювання інноваційної діяльності в Україні / І.О. Луніна, О.С. Білоусова, О.О. Булана // Економіка і прогнозування. — 2016. — № 1. — С. 41—56.

11. Straathof B., Ladinska E.G., Koh H., Mocking R., et al. A study on R&D tax incentives: Final Report [Електрон-

ний ресурс] // EU Taxation Paper. — 2014. — № 52. — С. 5. — Режим доступу: http://works.bepress.com/henk_kox/66/

12. Тропіна В. Б. Оптимізація системи бюджетного забезпечення інноваційної діяльності в Україні / В.Б. Тропіна // Науковий вісник Полісся. — 2016. — № 1 (5). — С. 64—68.

References:

1. Oliyevska, M. G. (2011), "The main sources of innovation of enterprises of region", Zbirnyk naukovykh prats? Natsionalnoho universytetu derzhavnoyi podatkovoyi sluzhby Ukrayiny, vol. 1, pp. 368—376.

2. State Statistics Service of Ukraine (2018), Derzhstat, Kyiv, available at: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (Accessed 14 May 2018).

3. Fedulova, L. I. (2017), "Innovative factor of sustainable development of Ukraine regions", Ekonomichnyy visnyk universytetu. Zbirnyk naukovykh prats' uchenykh ta aspirantiv, vol. 33/1, pp. 62—71, available at: <https://cyberleninka.ru/article/n/innovatsionnyy-faktor-obespecheniya-ustoychivogo-razvitiya-regionov-ukrainy> (Accessed 20 May 2018).

4. Stepanenko, S. V. (2012), "Investment attractiveness of regions and innovation policy in sustainable economic growth", Derzhavne budivnytstvo, vol. 2, available at: <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/db/2012-2/doc/2/10.pdf> (Accessed 21 May 2018).

5. The Verkhovna Rada of Ukraine (2012), The Law of Ukraine "About innovation activity", available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/40-15> (Accessed 20 May 2018).

6. Stadnik, V.V. Yokhne, M. A. and Chernomasyuk, A. G. (2014), Upravlinnya innovatsiyamy [Management of innovations], Dystantsiynyy kurs, available at: http://dn.khnu.km.ua/dn/k_default.aspx?M=k0964&T=-04&lng=1&st=0 (Accessed 22 May 2018).

7. Cabinet of Ministers of Ukraine (2015), Draft order "On Approval of the Concept of the State Target Economic Program for the Development of Innovation Infrastructure for 2017—2021 years", available at: <http://www.cg.gov.ua/.../Проект%20Концепц.із%20зауваж.ЦОВВ.doc> (Accessed 23 May 2018).

8. Gusyatinysky, M. V. and Ignatenko, M. M. (2012), "On state regulation of development of innovation activity in Ukraine", Ekonomika APK, vol. 9, pp. 89—94.

9. Rozhko, O. D. (2011), "Innovative-investment orientation of fiscal policy in Ukraine", Finansy Ukrayiny, vol. 1, pp. 64—72.

10. Lunina, I. O. Bilousova, O. S. and Bulana, O. O. (2016), "Budget and tax incentives for innovation in Ukraine", Ekonomika i prohozuvannia, vol. 1, pp. 41—56.

11. Straathof, B. Ladinska, E.G. Koh, H. Mocking, R. et al. (2014), "A study on R&D tax incentives: Final Report", EU Taxation Paper, vol. 52, available at: http://works.bepress.com/henk_kox/66/ (Accessed 23 May 2018).

12. Tropina, V. B. (2016), "Optimization of the innovative activity budget support system in Ukraine", Naukovyy visnyk Polissya, vol. 1 (5), pp. 64—68. *Стаття надійшла до редакції 29.05.2018 р.*